

Bilaga § 46D

Vantörs stadsdelsnämnd
17 februari 2005

David Lindberg, (kd)
Åsa Öckerman, m fl (mp)

Skrivelse

Barnmisshandel att göda unga med godis och läsk

Larmrapporterna om den ökande fetman bland svenskarna duggar tätt. Allteftersom vi rör oss mindre och mindre och äter mer och mer blir vi fetare och fetare. Detta är illavarslande av många självklara orsaker och därför måste vi ta till krafttag på alla nivåer i samhället.

Det finns ingen universallösning, utan åtgärder krävs i hemmet, i kommunen, i landstingen eller regionerna och i riksdagen. Den grupp som framförallt ska prioriteras är förstås barnen. Det mest skrämmande i sammanhanget är kanske just barnfetman. Barn kan inte, till skillnad från oss vuxna, själva ta ansvar för vad de stoppar i sig och för hur mycket de rör sig. Det är vi vuxna som har ansvar för att de tidigt lär sig goda vanor. Att låta barn äta sig feta redan i tidiga skolåldern är egentligen en form av barnmisshandel. Man utsätter barnen för stora såväl psykiska som fysiska risker. Och detta får de leva med resten av livet, eftersom de vanor och den fetma som grundläggs tidigt är fruktansvärt svåra att komma till rätta med senare i livet.

Även kommunen har ett stort ansvar för barnens vanor, eftersom vi stora delar av livet har ansvar för vad de äter. När Livsmedelsverket och Folkhälsoinstitutet nyligen överlämnade ett program på 79 punkter för att komma till rätta med fetman till regeringen föreslår man en rad åtgärder som ligger inom kommunens ansvarsområde. Man föreslår bland annat att kommunerna ska satsa på bättre skolmat och bättre miljö i skolmatsalen. Kommunerna kan också se till att de mellanmål som serveras i förskolorna är nyttiga. Det är inte ovanligt att man vid förskolornas mellanmål, i stället för mjölk och smörgås, serverar saft- eller nyponsoppa eller fruktyoughurt. Trots att man knappast kan vara ovetande om att dessa produkter innehåller väldigt mycket socker.

Ett annat sätt att från kommunens sida försöka påverka vanorna hos skolbarnen är att ta bort godis och läskförsäljningen på skolorna. Att på kommunala skolor sälja sådant som man vet är en av de främsta orsakerna till barns fetma är knappast att sända de rätta signalerna. I en kartläggning av 400 högstadieskolor som nyligen genomfördes av Tandläkarförbundet fann man att det förekom godisförsäljning på sex av tio skolor. Då ska man också veta den genomsnittliga läskkonsumtionen nu ligger på 94 liter per år, jämfört med 30 liter 1980.

Att aktivt jobba med vilken typ av varor som erbjuds i våra ungdomsmiljöer är en mycket liten insats som skulle kunna betyda väldigt mycket.

Vi vill därför ge förvaltningen i uppdrag att redovisa vad som säljs på skolcaféer och fritidsgårdar stadsdelsnämnden samt föra en dialog med skolorna om att ersätta eller komplettera godis och läskförsäljningen med ett rikt utbud av frukt.